Historical Society

PŘÍTEL LIDU.

RČNÍK XII. WILBER, NEBRASKA, VE STŘEDU, DNE 17. ČERVNA 1903 ČÍSLO 42

PŘÍTEL LIDU

Wilber, středa 17 června 1903

J. A. Hospodský,
redaktor a vydavatel

ENTERED AT THE POST OFFICE OF WILBER, NEB., AS SECOND CLASS MATTER

Předplatné ročně $1.50

Jízdní řád

Burlington Route

dráhy Burlingtonské **ve Wilber.**

LINCOLN OMAHA CHICAGO St. JOSEPH KAN'S CITY St. LOUIS a do všech míst na východě a jihu. | *DENVER HELENA BUTTE PORTLAND SALT LAKE S. FRANCISCO a do všech ostat. míst na západě*

Vlaky odjíždí

No 93 Denní Express, vyjma neděle do Lincoln, Omahy a všech míst na východ .... 9.41 dop.

No 89 Denní Express do Beatrice Wymore a do na jih a západ ...... 11.52 dop.

No 90 Denní osobní express do Lincoln, Omahy a dále na východ ...... 2:36 odp.

No 91 Denní Express do Beatrice Wymore atd. ...... 6.59 odp. vyjma neděle

Spací, jídelní a křeslové vozy na všech rychlovlacích a zavazadla obstarávají se na všech stanicích ve Sp. Státech a Kanadě. Mapy, jízdní řády na celém systému obdržíte, když dopíšete na J. FRANCIS, G. P. A. Omaha, Neb.

Kralovražda.

Srbský král Alexander a královna Draga úkladně zavražděni.

Předseda ministerstva Zinzar, komandant královské stráže plukovník Markovič a jejich ženy stihl tentýž osud.

Nástupcem trůnu princ Kara Georgevič.

Rozčilující zpráva roz(l)étla se dne 11. června světem, že mladistvý král srbský Alexander Obrenovič, jeho manželka Draga Mashina, velitel král. stráže plukovník Markovič, premier Zinzar a manželky obou, jakož i četný počet gardistů a služebnictva v královském paláci v Bělehradě bylo za noci spiklenci přepadeno a způsobem přímo barbarským povražděno.

Vědělo se ovšem, že poměry v Srbsku jsou na nejvýše rozháráné, že však došlo by k tak tragickému konci, přece nikdo neočekával.

Před krátkým časem protokovala nějaká rumunská věštkyně králi, že zahyne rukou spiklenců a že rozsáhlé spiknutí na vyhlazení dynastie Obrenovičů je zosnováno. A věštba ta se splnila do slova. Král i královna také od té doby žili v neustálém strachu, hrůze a děsné alternativě. Stráže palácové byly rozmnoženy a každého večera prohledáván byl každý kout paláce od sklepa až po střechu, aby nikdo se tu ukrýti nemohl a král a královna ubírajíce se na lože nevěděli, zda budoucího rána se shledají.

V posledních dnech bylo v Bělehradě zřejmé pozorovati zvláštní hnutí, hlavně mezi vojskem. Důstojníci i vojáci shromažďovali se v hospodách, připíjíce posměšně na zdraví krále a královny a vůbec bylo zřejmo, že vojenská kázeň ve vojsku úplně přestala.

Královští manželé po více dnů palác neopustili a žádných návštěv nepřijímali. Policie vypátrala, že v kruzích vojenských zosnováno jest spiknutí a vybízela dvůr k největší opatrnosti.

V předvečer příšerné události bylo v Bělehradě pozorovati hnutí prazvláštní a ku střežení paláce povoláno vojsko. Král a královna v hrozné předtuše ostali spolu dlouho do noci, načež odebrali se na lože.

Ve dvě hodiny z půl noci zahřměla náhle rána z děla, po níž zachvělo se celé město a hned na to nastal v ulicích města divoký lomoz a hluk. Král vyskočil v nočním oděvu z lože a přiskočiv k oknu, poznal, že nadešla mu i královně chvíle poslední. Viděl kterak krvelační spiklenci vraždí dole stráže, nepatrný jen odpor zběsilcům klást mohoucí, slyšel řinkot zbraně na chodbách a zápas stráží se spiklenci a předvídaje hrozný konec, otevřel okno a jal se úpěnlivě volati o pomoc, která ovšem se nedostavila. Královna ve smrtelných úzkostech přikvačila k svému choti a v zoufalství vrhla se mu na šíj. V tom octli se spiklenci u dveří kabinetu, pod jehož dveře vržena dynamitová bomba a adjutant Numovič s plukovníkem Mishinem a šesti důstojníky 6. pěšího pluku s kordy a revolvery v rukou vrazili do ložnice.

Král drže polomrtvou královnu v náručí klidně očekával svůj konec. Tu pozvedl prvně zbraň major Lazarovič a vypálil na královské manželé první ránu a hned na to zazněl hromadný výstřel a král i královna bez hlesnutí klesli provrtáni nesčetnými kulemi mrtvi k zemi. Než na tom nebylo dosti. "Mstitelové" jako hyeny vrhli se na bezvládná těla zavražděných, vráželi do nich své kordy, (jichž dle přísahy pouze ku čestné službě má býti použito) a vyprazdňovali své revolvery. Na to vyzvedli zkrvácená a zohavená těla zavražděných obětí a svrhli je oknem na nádvoří, odkud později jsou vyzdvižena, do bílých hedvábných látek zabalena a za městem na malém hřbitůvku za noci tajně pohřbena.

Spiti tímto "vítězstvím" vrhli se tito hrdinové na příbytek komandanta král. stráže Markoviče a premiera Zinzara a s chladnou krví oba bezbranné zavraždili i jejich nevinné manželky.

Celkem povražděno bylo asi jedno sto lidí a opakoval se tu jednoduše akt z hrozné revoluce francouzské r. 1793, vyvolané despoty Robespierem, Maratem a Dantonem.

Jedna zpráva dí, že když do ložnice královských manželů vrazili spiklenci, jeden z důstojníků vyzval krále lke: "Jste vyzván, aby jste se vzdal trůnu, jelikož pojmuv za choť kuběnu zhanobil jste trůn i národ."

Alexander pak vyslance na místě zastřelil. Na to vrazili do komnaty druzí spiklenci a zahájili akci jak shora popsáno.

Hlavní zásluhu o zavraždění královských manželů přičítají si major Lazarovič, hejtman Ivkovič a Gilešič, z nichž každý chce míti za to kredit, že on vypálil první ránu a skolil Alexandra nebo Dragu. Mezi spiklenci, kteří do ložnice vrazili, nalézal se též plukovník Mashin, nebo též Machinovič, bratr prvního manžela Dragy a tudíž její švagr.

Druhý den vydána proklamace k lidu, že pro blaho národa stalo se odstranění Alexandra a Dragy nutností a lid vyzván k zachování pokoje a pořádku. Také k žádné výtržnosti vůbec nedošlo.

Zároveň zpraven o uprázdnění trůnu následník princ Petr Karageorgevič, jinak též Karadordevič, toho dobou ve Švýcarsku meškající, který zhrozil se skutku srbských spiklenců, pravil:

"Trůn potřísněný krví nemá ceny pro vládce, aby na něm zasedal. Ani Petrova stolice potřísněná krví, nemá ceny, aby na ní seděl člověk, který domnívá se býti prvním po Bohu a náměstkem Kristovým." Princ Kara-Georgevič čítá asi 62 roků a jest vnukem Jiřího zvaného Černého, který v roce 1804 zosnoval první spiknutí proti Turecku. V posledních dobách bydlel v Genevě, kde prováděl svou propagandu na právo k srbskému trůnu. Vojsko i skupština prohlásili jej za legitimního nástupce trůnu a národ jej za krále uznává.

Nové ministerstvo jest sestaveno následovně: Kalevič, zahraniční záležitosti; Priks, ministr vnitra; Genšič, obchodu, Alanazkovič, války; Valjkovič, finance; Machin, veř. zřízení; Stojanovič, kultu a Šivovič spravedlnosti.

Sestry královny Dragy vyvezeny byly za hranice a dva její bratři, Nikola, kterého Draga měla v úmyslu prohlásiti za krále, a Bohdan byli dle některých zpráv oba usmrceni a dle jiných jsou na živu, ale vypovězeni.

Největší zděšení vyvolala tato královražda u tureckého dvora a sultán Abdul Hamid jest strachy a hrůzou takřka úplně zničen.

Král italský, který jest švagrem nynějšího krále, prohlásil, že královražda ta nesmí ostati bez trestu, o čež se již velmoce postarají. Císař německý praví, že není čestné ani důstojné kráčeti přes mrtvoly zákeřně povražděných přátel k trůnu.

Časopisy berlínské jsou pak toho náhledu, že královražda byla plodem domácích třenic a že velmoce se v to míchati nebudou.

Report to the Comptroller of the Currency of the

National Bank of Wilber,
Wilber, Neb,
No. 6415.

At the close of busines June, 9th, 1903

RESOURCES:

Loans and Discounts	$125,873,19
Overdrafts, secured and unsecured	445 14
U. S. Bonds to secure circulation	6250.
Premiums on U.S. Bonds	550
Stocks, securities, etc	300.00
Banking house, furniture, and fixtures	1,900.00
Due from National Banks (not reserve agents)	14,298.04
Due from approved reserve agents	16,898,94
Checks and other cash items	160.36
Notes of other National Banks	840.—
Fractional paper currency, nickels, and cents	174.50
Lawful Money Reserve in Bank, viz:	
Specie; 7,680.25	
Legal-tender n tes. 840.—	8,520.25
Redemption fund with U. S. Treasurer (5 per cent. circl'n	312.50
Total	176,522.92

LIABILITIES:

Capital stock paid in	$25,000.00
Surplus fund	1,000—
Undivided profits, less expenses and taxes paid	7,542.54
Nat'l Bank notes outstanding	6250—
Individual deposits subject to check	80,154.79
Demand certificates of deposit	56,546.02
Total	176,522.92

State of Nebraska, county of Saline, ss:

I, F. F. Gay, Cashier of the above named bank, do solemnly swear that the above statement is true to the best of my knowledge and belief.

F. F. Gay, Cashier.

Subscribed and sworn to before me this 15th day of June 1903

[Seal] J. J. Grimm, Notary Public

Correct—Attest:
D. B. Cropsey, C. Duras, M. S. Gay } Directors.

Tržní zprávy.

Pšenice	50 až 52
Kukuřice	32
Oves	[illegible]
Ječmen	
Žito	40
Vejce	16c
Máslo	11c
[illegible]	2.00
Brambory	1 25
Dobytek ho[illegible]	3.00 4.50
Prasata	5 00
Husy	07c
Slepice	08
Krocani	11
Kachny	06

Česká stařenka.

Paní Anna Hachová z Vining, Ia, jest již 71 roků stará a po dlouhý čas churava. Nemohla mnoho jísti a následkem toho velice slábla. Mimo to měla na několika místech rozbolavěné ráně. Syn její p. Petr Hach známý obchodník v Cedar Rapidsích zaslal jí Trinerovo léčivé hořké víno a stařenka rychle se zotavila. Píšeť nám zeť její pan Jan Benda: "Matka může opět rukou hýbat a chodí opět čile sbírat vejce; praví, že Trinerovo Léčivé Hořké Víno jest výbornou medicínou, která starému člověku rychle dodává síly. Jest to zcela zvláštní lék příjemné chuti, nedráždí žaludek a rychle účinkuje. Když nastává slabost žaludku, nechuť k jídlu a ubývá sil, kdož trpí vyrážkami, nezáživností a vůbec nečistou krví, nalezne v Trinerově víně nejen nejlepší, nýbrž jediný a spolehlivý lék.

V lékárnách. Přímo zasílá Josef Triner, 977 S. Ashland av., Chicago, Ill.

Hospodyně pozor!

Naše hospodyně, jež vyrábí máslo, mají nyní to nejvhodnější příležitost k uspoření práce a namáhání při tlučení másla, zda opatří si nově patentovanou másnici zvanou "E-Z Churn", již nyní prodává ROB. SHARY, ve Wilber, jenž ustanoven byl jednatelem pro tento a Cage okres. Jest ten nejdokonalejší a nejvýhodnější stroj na vyrábění másla o jeho vzácných přednostech podáváme některá dosvědčení známých hospodyň:

Wilber, 13 června 1903.

Koupila jsem první v tomto okresu seperator na máslo "E-Z Churn" a jsem tak spokojena, že bych se ho nezbavila ani za dvojnásobnou cenu, kdyby jiný nebyl k dostání. Jest to ten nejlepší stroj, jaký jsem kdy viděla a doporučuji jej vřele všem hospodyním máslo vyrábějícím. Já jsem stloukla máslo v 5 minutách.

Mrs. J. N. VAN DUYN.

Wilber, Neb., 13 června 1903.

V mém domě stloukli jsme máslo za méně než 7 minut v seperatoru "E-Z Churn." Nemohu nalézti slov k vyslovení své spokojenosti a prospěšnosti tohoto stroje.

Mrs. ANNA JANOUCH.

Wilber 18. června 1903

Máslo z plných tří galonů smetany stloukla jsem v seperatoru E-Z Churn za necelých 8 minut a doporučuji tento stroj co nejvřeleji.

Mrs. JOS. WOZAB

Krajany navštíví na venkově

ROBERT SHARY,
jednatel, Wilber, Neb.

F. W. BARTOS

český právník

má svou úřadovnu v budově Bank of Wilber a poslouží vždy krajanů ve všech právních záležitostech.

Prodá se.

Nový obuvnický šicí stroj za polovièní cenu. K dostání v adm. t. l.

Dr. EDWARD HULLA

znamenitý chicagský český

Zubní lékař

CRETE, NEBRSKA

Usadil se v Crete, Neb. a otevřel úřadovnu spolu s drem Breuerem ve Vocreově bloku naproti poště v Crete, s nejlepšími stroji a přípravami a jest hotov posloužiti krajanům nejlepší prací v oboru zubního lékařství za mírnou cenu. Kdo jen [illegible] a níž ručí. ED HULLA

Kouři li jste někdy Valšovy "Extra Fives" doutníky? Pakli ne, zeptejte se po nich. Jest to nejlepší 5centový doutník v trhu.

Stěhování domů

obstarávají

TOSH & SEAWORTH

Wilber, Neb.

Mají nejnovější přístroje ku stěhování a vykonávají zároveň každou truhlářskou práce na stavbách.

Dražba na koně

tažné odbývána bude v maštali Gregryho v sobotu 27. tm. v 1 hod. odp. Celá kára koní trajnovaných od 800-1200 lb.

J. M. KORBEL.

Předplaťte se na časopis "Přítel Lidu", největší český týdeník ve státě.

Státní Závody Sokolských Jednot

uspořádá

Těl. Jed. SOKOL ve Wilber

v dnech 26., 27. a 28. června '03

Za účastenství všech Sokolských Jednot ve státu Nebr.

Program slavnosti

V pátek dne 26. června v 8 hodin večer schůze závodníků a soudců.

V sobotu dne 27. června závodění Sok. Jednot v parku Wilberské yachtovní a parkovní společnosti. Večer pak v Opera Housu Paška a Pruchy divadlo

Prohraný vous

Původní veselohra ve čtyřech jednáních od T. Náhlovské.

Po představení bude oznámen výsledek závodů, uděleny diplomy vítězným četám a přeborníkům zlaté medaile.

PO DIVADLE PLES

V neděli dne 28. června

Velký výlet na závodišti v parku

k němuž vypraveny budou vlaky z Omahy, Schuyler, Lincoln, Crete atd. Na výletě provedou Omažské a South Omažské Sokolky a přeborníci prostocvik.

— Cestopis pro nával jiné látky musel odložen být do příštího čísl.

—Pan Kohla z Pl. Hill s manželkou meškali zde min. týden a navštívili nás.

HLEDÁ SE velký počet dělníků za příčinou povodně a St. Louis a Kansas City pro řeznické našu závody v St. Joseph, Mo. Hlaste se u Swift & Co., St. Joseph, Mo.

DOMÁCÍ PRÁCE.

Mnoho domácí práce porušuje nervy žen. Ustavičná péče o dítky ve dne v noci často zmůže i silnou ženu. Vyzáblá tvář svědčí že hospodyně či matka jest přepracována. Nepravidelná čmýra, bělotok a spadlá matka jsou následky přepracování. Každá hospodyně potřebuje prostředek, aby jím udržovala v pořádku měsíční čistění (čmýru) a aby udržovala pohlavní orgány v dobrém stavu.

WINE OF CARDUI

poskytuje to vše pro tisíce žen amerických. Ono vyléčilo pí. Jonesovu a proto zaslala o své vůli tento dopis:

Glendeane, Ky., Feb. 10, 1901.

Jsem velice potěšena, že vaše Wine of Cardui mně pomáhá. [illegible] Mrs. RICHARD JONES.

Za $1.00 u lékárníka.

O radu a popisy nemocí dopište s udáním příznaků na adresu: "The Ladies' Advisory Department," The Chattanooga Medicine Co., Chattanooga, Tenn.

Vyprodej.

Vyprodám všechny barvy, které mám na skladě za sníženou cenu. Barva "Lincoln Absolutely Pure" na stavení jest zaručena. Obydlí p. [illegible] roky, okresní radnice, kostel "Christian" atd. barveny jsou touto barvou již před více lety. Barvy na kočáry, [illegible], nastěnové, [illegible], barvy na maštale, podlahy atd. Barva Lincoln galon $1 40, půl galonu 70c, čtvrt galonu 40c mimo čísel 21, 23 a 25.

Western Enamel barva na stavení gal $1 15 mimo čísel 18, 21, 25.

Lincoln barva na maštale galon 85c 5 galonový soudek à 85.

Barva na podlahy Patagon galon 1 65, půl galonu 85c, čtvrt galonu 40c.

Hygenic kalsomine 5 lb 40c.

Též suché barvy jako Venetian Red 3c, Yellow Okr 3c lb a všechny ostatní barvy a jiné zboží za snížené ceny

ED W. WEHN, Wilber, Neb.

Wilber

BREWERY Co

Vyrábí nejlepší, pravý český, všeobecné obliby došlý a uznaný

Ležák

Pivovar náš opatřen jest dokonalými stroji. Vrchní sládek jest známý odborník a v našem pivovaře používáno jest k výrobě piva, toho nejčistšího materialu.

Naše pivo čepuje se

v Opera Housu Paška a Pruchy, Fictum a Anderl, Borecký a Mareš, J. Steiner Tvrz a Pospíšil ve Wilber, Jos. Dvořák Pleasant Hill, atd.

Frank Rychtářík, E. J. Špirk, F. W. Beck, majitelové

Pivovar v Crete.

F. J. KOBES, majitel.

Tímto dovoluji si oznámiti ct. veřejnosti, že můj pivovar jest nyní dohotoven a opatřen těmi nejlepšími stroji. Nešetřil jsem nákladu ani práce a zřídil pivovar tak moderně, jak to bylo, jen možno. Pivo mé není k překonání. Je zdravé, čisté a chutné, vařené pouze ze sladu a chmele a kdo ho jednou okusí, musí doznat, že rovná se plzeňskému. Maje sám dlouholetou zkušenost v oboru tom, nejsem nucen spoléhati se na neznámého člověka, dnes tu a zítra tam. Pivo k dostání od osmičky až do sudu v pivovaře i v hostincích u Braver & Kersenbrock, Dědic & Waněk a Wm. Rall.

Spoléhaje na další osvědčenou přízeň trvám v uctě

F. J. KOBES,

majitel pivovaru v Crete, Neb

Dr. Karel Breuer

český lékař v Crete, Neb.

Zvláštní péče věnuje se nemocí, očí, uší, nosu, krku plic a ženských nemocí. Správné přispůsobování brejlí na slabý zrak. Má zařízenou laboratoř s X paprsky k léčení chronických nemocí, jako jsou souchotě, nervové nemoce, zastaralé boláky na nohou, rakovina atd.

Úřadovna naproti poště.

Telefon: A 15. Telefon v domě: B 47.

Jede na zavolání na venkov.